

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-823

23.03.2018

Голові Національного банку України

СМОЛЮ Я.В.

Шановний Якове Васильовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народних депутатів України Дехтярчука О. В. та Яніцького В. П., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 березня 2018 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.;
матеріали на 5 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 353/56

"21" березня 20 18 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

Міністру фінансів України
ДАНИЛЮКУ О.О.

Голові Національного банку України
СМОЛЮ Я.В.

Голові Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сфері ринків
фінансових послуг
ПАШКУ І.В.

Директору-розпоряднику Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб
ВОРУШИЛІНУ К.М.

Першому заступнику голови Комітету
Верховної Ради України з питань фінансової
політики і банківської діяльності
ДОВБЕНКУ М.В.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*щодо врегулювання механізму гарантування вкладів
фізичних осіб-вкладників кредитних спілок України*

Шановний Володимире Борисовичу!
Шановний Олександрє Олександровичу!
Шановний Якове Васильовичу!
Шановний Ігорє Володимировичу!
Шановний Костянтинє Миколайовичу!
Шановний Михайле Володимировичу!

До мене як народного депутата України звертається велика кількість
ошуканих вкладників кредитних спілок, зокрема, жителька с. Берестя
Дубровицького району Рівненської області яка є

вкладником Кредитної спілки «Перший кредитний Альянс», та кошти якої не повертаються кредитною спілкою більше року з моменту закінчення строку розміщення вкладу (копія звернення додається).

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» встановлюються правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, повноваження Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, порядок виплати Фондом відшкодування за вкладами, а також регулюються відносини між Фондом, банками, Національним банком України, визначаються повноваження та функції Фонду щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку і ліквідації банків. Однак кредитних спілок як суб'єктів, з якими виникають відносини з метою гарантування Фондом вкладів фізичних осіб-вкладників таких кредитних спілок, у вказаному Законі не передбачено.

Згідно положень Закону України «Про кредитні спілки» кредитна спілка здійснює діяльність на підставі ліцензій, що видаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринку фінансових послуг. Для надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів (кредитів банків, коштів інших установ та організацій) кредитна спілка зобов'язана отримати ліцензію на здійснення діяльності кредитної спілки з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів, крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки (п. 12 Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затверджених Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 02.12.2003 року №146). Водночас у відповідності до Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23.11.2011 року №1070/2011, Нацкомфінпослуг має лише загальні регулятивні повноваження щодо діяльності кредитних спілок. Зокрема, Нацкомфінпослуг затверджує перелік внутрішніх положень та процедур, які повинна розробити та затвердити кредитна спілка для забезпечення своєї ефективної та безпечної діяльності; визначає особливості створення, державної реєстрації, ліцензування та діяльності об'єднаної кредитної спілки; встановлює правила здійснення депозитних операцій для депозитів кредитних спілок.

Ситуація, що склалась з численними порушеннями прав та законних інтересів фізичних осіб-вкладників кредитних спілок України пов'язана також з тим, що чинним законодавством взагалі не передбачено обов'язку кредитної спілки повідомляти про те, що вона не гарантує вклади фізичної особи. Натомість, до прикладу, вклади фізичних осіб банків гарантуються відповідно до закону, тому банк не зобов'язаний повідомляти про це фізичних осіб-вкладників.

Згідно частини п'ятої статті 55 Закону України «Про банки і банківську діяльність» у разі виконання банком функцій повіреного, агента, іншого представника або посередника із залучення коштів фізичних осіб на користь третіх осіб (включаючи небанківські фінансові установи) банк зобов'язаний попередньо ознайомити у письмовій формі фізичних осіб про те, що такі кошти не є банківським вкладом фізичної особи, на який поширюються гарантії,

встановлені Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

З наведеного слідує, що Законом України «Про внесення до деяких законів України щодо відшкодування фізичним особам через систему гарантування вкладів фізичних осіб шкоди, завданої зловживаннями у сфері банківських та інших фінансових послуг», прийнятого Верховною Радою України 15.11.2016 року, яким до вкладу прирівнюються кошти, що залучені від фізичної особи як позика або вклад до небанківської фінансової установи через банк, що виступив повіреним за відповідним договором, фактично вирішено питання ошуканих вкладників, коли ними розміщувались кошти в банку, який виконував функції повіреного, агента, іншого представника або посередника із залучення коштів фізичних осіб на користь третіх осіб (включаючи небанківські фінансові установи). Разом з тим поширення дії вказаного Закону на вищезазначену категорію осіб здійснюється виключно за умови, що банком не було поінформовано фізичну особу під розпис про непоширення на такі кошти гарантій, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Таким чином виникає ситуація щодо розмежування ошуканих вкладників банків «посередників» та кредитних спілок, що суперечить статті 24 Конституції України та призводить до системного порушення прав та законних інтересів фізичних осіб-вкладників кредитних спілок України, про що повідомляється у численних зверненнях громадян, зокрема,

Враховуючи викладене, керуючись статтею 86 Конституції України, статтями 15, 17 Закону «Про статус народного депутата України», –

ПРОШУ:

1. Розглянути викладену у запиті інформацію та в межах наданих повноважень вжити заходів для вирішення проблеми врегулювання механізму гарантування вкладів фізичних осіб-вкладників кредитних спілок України.

2. В межах компетенції сприяти невідкладному вирішенню питання повернення коштів _____ як вкладника Кредитної спілки «Перший кредитний Альянс».

3. Про результати розгляду запиту та вжиті заходи письмово повідомити народного депутата України Яніцького В.П. та заявника _____ у передбачений законом строк.

Додатки: на 5 арк.

З повагою

Народні депутати України

О.В. ДЕХТЯРЧУК
(посв. № 352)

В.П. ЯНІЦЬКИЙ
(посв. № 353)